

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Marek Stojan
Téma práce:	Nový zákoník, nebo redakce původního? Porovnání českých zemských zřízení z let 1500 a 1549
Rozsah práce:	Vlastní text 74 stran, seznam použité literatury a pramenů 8 stran, textová příloha 11 stran, obrazová příloha 8 stran, abstrakt a klíčová slova 3 strany.
Datum odevzdání práce:	16. června 2022
Vedoucí diplomové práce:	doc. JUDr. Marek Starý, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc

1. Aktuálnost (novost) tématu

I když jsou dnes známy literární spisy autorů píšících o českých (F. F. Procházka) a moravských (M. A. Voigt) právních knihách, o nichž pojednává diplomant na stranách 36 – 40 (Ct. Tovačovský) a na straně 26 (V. K. ze Všehrd) již v osmdesátých letech 18. stol. a tudíž souvislá časová řada odborného zájmu o tento úsek právního řádu v Čechách a na Moravě je dlouhá téměř 250 let, nelze diplomantovi upřít rozkrytí dosud nerozpoznané a nevyužité mezery v dosavadním studiu jinak dlouhodobě traktované materie. Za upozornění na existenci této mezery si diplomant zaslouží uznání, stejně tak za novátorský pokus jejího vyplnění

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Za shora naznačených okolností je téma náročné na víceméně úplné znalosti předchozího vývoje zemského (šlechtického) práva ve dvou zemích České Koruny. Klade značné nároky na orientaci v domácí i cizozemské literatuře a ediční publikaci rozhodujících pramenů. Nutné poznatky z oboru pomocných věd historických získal diplomant studiem a obhájením jiné diplomové práce na Filozofické fakultě UK.

3. Formální a systematické členění práce

Odevzdaný text není nijak dlouhý a nekladl nijak mimořádné nároky na jeho členění. Práce je rozdělena do dvou kapitol, z nichž druhá (str. 46 – 74), kterou autor oprávněně označuje za „jádro“ práce, se věnuje komparativní analýze srovnávaných zemských zřízení z let 1500 a 1549. Výkladový text je doplněn textovou přílohou, jejíž zpracování bylo zřejmě nemálo pracné a vyžádala si značnou trpělivost, jakož i smysl pro přesnost. Obrazová příloha už dnes nemůže chybět téměř v žádné úrovni kvalifikačních prací.

4. Vyjádření k práci

Cíl práce, tj. porovnání Vladislavského zřízení se Zemským zřízením z r. 1549 směřoval k zjištění odpovědi na otázku, zda Zemské zřízení z roku 1549 lze považovat, jak to činí dosavadní literatura, za redakci původního díla nebo zda by si pozdější kodifikace nezasloužila vnímání „jako samostatného nového zákoníku“. Závěr autora (str. 74), k němuž dospěl, je jednoznačný: „Zemské zřízení z r. 1549 by mělo být považováno za samostatný zákoník.“ Klád i otázku, zda by se nemělo nazývat „Ferdinandovo zřízení zemské“. Závěry autora ovšem nijak neřeší souvislé problémy: zda by neúplné zřízení z r. 1530 mělo – nemělo zůstat redakcí, a zda by zřízení z r. 1564 mělo být chápáno nadále jako redakce nebo též jako samostatný zákoník. Na rozdíl od otázky v úvodu (str. 1), co je kodifikace, se však autor nikde neptá, proč dosavadní bádání setrvalo na pojmu „redakce“. V textu práce lze nalézt i místa, která obsahují buď drobné mezery, nebo vedou k dalším otázkám.

- a) Chybí časové zařazení pokusu Přemysla Otakara II. o kodifikaci zemského práva, ač je známo (r. 1271 nebo 1272)
- b) Z druhého odstavce na str. 9 se zdá, že se autor domnívá, že byl zákoník opravdu pořízen. Je naopak známo, že snaha najít jeho část v pozdějších kodifikacích nevedla k výsledku. S velkou pravděpodobností nebylo pořízeno nic.
- c) Ve zmínce o *Dominium speciale* a *Dominium generale* mohla být zmíněna geneze myšlenky, která pochází od prof. Šusty (str. 11).
- d) Je si autor jistý (str. 1), že *Ius regale montanorum* byl zákoník platný a účinný? V horněprávní literatuře nechybí údaje o tom, že nebyl řádně ani vyhlášen ani zrušen. Odtud pochází úvaha, že platí v Českém království pouze subsidiárně.
- e) A alespoň jednou za více výskytů. Na str. 19 je uvedeno, že svobodné nalézání práva a na str. 23, že kolegium 20 přísedících patří na Zemský sněm. Obojí je samozřejmě svázáno se Zemským soudem.
- f) Formulace na str. 20 vytváří dojem (jsme přece před vynálezem knihtisku), že Práva zemská česká Ondřeje z Dubé byla vytištěna.
- g) Slib, že úprava církevních práv v Tovačovské právní knize a dalších moravských pramenech bude pojednána v samostatné kapitole, zůstal nevyplněn.
- h) Str. 66 – dvorský sudí. Navozená situace, že se stal zemským úředníkem až r. 1549, nebude správná. Myslím, že se za něj považuje již okolo r. 1520.
- i) Nebylo vzato dostatečně v úvahu, že první zřízení zemské z r. 1500 je pořízeno ještě před volbou Habsburků na český trůn, kdežto moravský zemský zákoník z r. 1535 je vytvořen až po této volbě, respektive poté, co se Ferdinand I. stal moravským markrabětem.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Ano, splněn
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autor pracoval zcela samostatně.
Logická stavba práce	Velmi dobře..

Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Na potřebné úrovni.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Příkladná, téměř maximální.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Výborná.
Jazyková a stylistická úroveň	Kultivovaně napsaný text, stylistika velmi dobrá, obsaženy drobné jazykové prohřešky, které měly být odstraněny přesnější korekturou.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Obsaženy v části 4.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	Klasifikaci ponechávám na rozhodnutí komise.

V Praze dne 24. 6. 2022

Doc. JUDr. Vl. Kindl

oponent